

■ Úvodník

Vážení občané,

zdravím Vás všechny v novém roce a přeji Vám hodně zdraví, štěstí a pohody. Začátek roku byl pro nás důležitý a významný. V tomto roce jsme si zvolili prezidenta. Jednalo se o první přímou volbu. Doufám, že jsme zvolili dobře a pan prezident Miloš Zeman bude opravdu prezidentem všech občanů, jak slíbil.

2. února pořádala Základní škola společně s městem Úterý již tradiční masopustní průvod a večerní maškarní veselici. Byla to velice zdařilá akce a děkuji všem, kteří se podíleli na pořádání i sponzorům, kteří tuto akci podpořili. Je škoda, že se této akce nezúčastnilo více místních občanů, což by přispělo ještě k většímu úspěchu a propagaci v našem městě.

23. března se bude konat turnaj ve florbalu. Doufám, že přijdou i diváci a vytvoříme dobrou atmosféru k této sportovní události.

O dalších akcích Vás budu informovat v příštích vydáních Úterských listů.

Miloš Říha
starosta města

■ Jubilea

15.2. – 31.3. 2013

Jana Fůrychová	15.2.
Klička Jiří	15.2.
Vrbová Lydie	28.2.
Dischinger Hanuš	28.2.
Mencl Bohumil	2.3.
Kmoch Zbyšek	26.3.

■ 7. ročník masopustu

V sobotu 2. února se v 11.30 hodin sešly masky u školy a s ráznou kapelou vyrazily na náměstí, kde požádaly pana starostu Miloše Říhu o klíč od města. Následovala masopustní svatba, prodej dobrot a tomboly. Pak se průvod vydal starou částí obvodu, dům od domu. Kde nám otevřeli, nelitovali – a my také ne. Tanec, zábava, spousta dobrot k jídlu i pití. U všech navštívených stavení hrála zvesela rázná kapela. Děkujeme hospodyňkám a hospodářům za pohostění a maskám za pobavení. Celé ukončení masopustního veselí bylo u kašny, kde tekly potoky slz za Bakchusovo nevěry. S koncem průvodu masopust nekončil, večer proběhla

na sále masopustní veselice s bohatou tombolou. Nezbyvá tedy než poděkovat všem sponzorům, pohostinným hospodyňkám a samozřejmě i úžasným a ukázněným maškaram. Dík patří také Vám všem, kteří jste si cokoliv na masopustu zakoupili, protože tímto jste děti z úterské školy podpořili.

Lída Zdražilová

■ promítání Zvonů z rákosu

V osmém prosincovém odpoledni uspořádalo SDH Úterý v hasičárně promítání prvního filmu vzniklého v našem městě – Zvonů z rákosu. Pod taktovkou Pepy Kabeláče a za přispění T. Kaisera a J. Floriany si cca 35 návštěvníků zdarma připomnělo příběh natočený v úterských kulisách roku 1950.

Vzhledem k překvapivě velkému počtu diváků se SDH nebrání ani dalším filmovým projekcím. Rádi bychom touto cestou oslovili místní obyvatele, aby sami navrhli, který film nebo dokument by rádi shlédli. První vlašťovkou je návrh pana Bělohavého na promítání dokumentu Kupte si Úterý, který

představuje většinu úterských domů. Svoje návrhy sdělte prosím kterémukoliv členovi SDH nebo je napište na adresu redakce Úterských listů.

KV

■ Seriál – občanská sdružení Bart

V rámci našeho seriálu věnovaného neziskovým organizacím v Úterý a okolí vám představujeme sdružení Bart. Text nám zaslal Petr Strádal.

V letním čísle Úterského listu jsme slíbili obsáhlejší povídání o Úterském občanském sdružení Bart, jak zní jeho celý oficiální název. Jsem rád za tuto možnost, protože i přesto, že Bart existuje již více jak 12 let, někteří úterští o sdružení nevědí nebo mají zcela zkreslené informace a občas se dozvím i vyložené bludy.

Vzniku sdružení předcházela pokus sehnat peníze na opravu varhan pořádáním benefičních koncertů a jiných kulturních akcí prostřednictvím obce, o což jsme se se starostou Milošem Říhou pokusili v druhé polovině 90. let. Nefungovalo to, peníze se vždy nějak rozpustily v obecním rozpočtu (neblaze do toho vstoupil i požár náměstí v roce 1998). Museli bychom zřídit speciální účet a to by zase poplatky za vedení účtu spotřebovaly většinu peněz. Bylo jasné, že je potřeba udělat to jinak. Správná konstelace nastala v době, kdy se do Úterý přistěhovalo několik mladých rodin. Měly stejný zájem o záchranu varhan, a tak v roce 1999 tři manželské páry (Kaiserovi, Kvasničkovi a Strádalovi) založily sdružení Bart s cílem sehnat na opravu varhan peníze. Než proběhly veškeré nutné byrokratické úkony, psal se už rok 2000 (ten je tedy oficiálním rokem vzniku sdružení). Během dalších let přibývali ještě tři členové – varhaník a pedagog Václav Peter (je z Prahy), Jiřina Královcová a Miroslava Derková.

Důležité bylo zvolit úspěšnou strategii, jak shánět peníze. Prvně jsme rozeslali žádosti o příspěvek všem větším podnikům v okolí. Příspěvek nám dala jen jedna firma, Alcoa Fujikura Czech ze Stříbra. Druhým pilířem (a jak se ukázalo, pro financování

záchranu varhan tím nejlepším) bylo pořádání různých kulturních akcí s tím, že většinu nákladů pro umělce uhradíme sponzorskými dary od místních podnikatelů a spřízněných duší a návštěvníci dají vstupné jako dar. Nemůžete jen tak chodit za lidmi a chtít peníze. Je to něco za něco: kulturní zážitek a přitom dar na varhany. Každý podle možností, proto dobrovolné vstupné.

Asi nelze vyjmenovat veškeré akce, které jsme pořádali, to by bylo nad možnosti tohoto listu. Připomenu jich jen pár: prodej našich kalendářů, občerstvení a přáníček na zimních jarmarcích, výstavy a kavárnu v konírně fary v době konání letního jarmarku (tady bych vzpomněl výstavu světově známého fotografa Jiřího Stacha před dvěma lety a letošní výstavu plzeňské výtvarnice paní Jetlebové, která je autorkou „Úterské Madonky“), potom zbudování naučné stezky po Úterý a přípravu výstavy o obci v Itálii v roce 2005.

Tohle všechno byly jen doplňkové, i když důležité akce k tomu hlavnímu, k přípravě dokumentace, všech povolení, vyjádření, odborných posudků a rozhodnutí k rekonstrukci varhan. Nakonec se to povedlo a všichni jsme se mohli sejít na prvním koncertu o Velikonocích 2011, kde varhanám

požehnal plzeňský biskup František Radkovský. Díky MAS Český Západ, kteří nás zařadili do svého projektu, ač k nim nepatříme, jsme dostali dotaci z tzv. Norských fondů. Český stát se k tomu choval velmi vlažně a přispěl spíše skromným dílem.

Tady je pro informaci přehled nákladů:

- celkové náklady na opravu varhanního stroje
cena dle smlouvy o dílo: 3.295.720 Kč
cena po zvýšení DPH v roce 2010: 3.317.776 Kč
- dotace z Norských fondů: 134.414 EUR
- prostředky našeho sdružení vložené do projektu v roce 2009: 254.358 Kč
- příspěvek Ministerstva kultury ČR prostřednictvím města Úterý: 200.000 Kč
- příspěvek Kláštera premonstrátů v Teplé: 40.000 Kč

Povrchová úprava skříně a oprava řezeb z větší části nebyly financovány z dotace Norských fondů a peníze jsme na ně museli sehnat jinak. Zde máme k dnešnímu dni ještě dluh téměř 86.000 Kč.

Tady je přehled:

- celkové náklady na rekonstrukci skříně varhan: 406.400 Kč
- dotace Národního památkového ústavu: 150.000 Kč

- dotace z Norských fondů: 120.450 Kč (byla nám uvolněna část nevyčerpaných dotací z hlavního projektu)
- dotace Plzeňského kraje: 10.000 Kč

Na financování oprav jsme si museli vzít úvěr ve výši 1 milión Kč. Peníze za každou etapu totiž ministerstvo proplácelo až zpětně, a to s velkým zpožděním. (Poznámka na okraj: poslední etapa není proplacena dodnes!) Naše náklady tak vzrostly ještě o úroky z úvěru a vedení úvěrového účtu celkem o 73.588 Kč.

Jednou z podmínek dotace bylo i zřízení fondu na opravy nástroje, ale o tom až v některém příštím příspěvku.

Členové sdružení věnují přípravě jeho aktivit svůj volný čas i peníze (vedle příspěvků jde i o provozní náklady: benzín, telefony, drobné věci, potraviny do kavárny a stánků na jarmarcích, tisk dokumentů a zázemí a občerstvení pro hudebníky a ostatní umělce), ale stojí nám to za to – i díky podpoře všech příznivců, sponzorů, dárců a všech, kteří třeba i upečením koláčů do kavárny způsobili, že se dílo podařilo. DĚKUJEME. Vlastně varhany děkují NÁM VŠEM.

Podrobné informace o dárcích a hospodaření v jednotlivých letech najdete na internetu na našich stránkách:

<http://osbart.wz.cz>.

Petr Strádal

■ Tříkrálová sbírka

Vážení a milí občané.

V letošním roce jsme v obci Úterý, v rámci tříkrálové sbírky, vybrali 3 045 Kč. Peníze od nás převzala Česká katolická charita v Mariánských lázních, která je dál předá lidem v nouzi. Všem Vám velice děkujeme za podporu a těšíme se na Vás v roce 2014.

Vaši K+M+B

■ Můj volný čas spotřebuje les

rozhovor s panem starostou Milošem Říhou

Pane starosto, Vy jste se v Úterý narodil?

Já jsem se narodil v Olešovicích, pocházím ze šesti dětí, mám dva bratry a tři sestry. Narodil jsem se doma, v domě č. 9. na návsi, jak bydlí Pustinovi, vedle Vávrů. A celý život až do teď jsem tady prožil.

Jaké bylo tady Vaše dětství?

Bylo to složité. Z počátku jsme do školy chodili pěšky, třeba moje starší sestra chodila až do Bezdruzic. Ráno do první třídy, ať bylo třeba mínus 20! My jsme byli jsme taková parta, vždy jsme na sebe na návsi čekali. Z Olešovic dolů byla vyšlapaná pěšina, tamtudy jsme běhali. Škola a pošta byla v bývalém špitálu, potom tam bydlel pan Müller. A když jsem končil v páté třídě, tak se zrovna otevírala nová škola. My jsme koukali ze třídy, jak ji staví. Věžňové. Bylo to celé ohražené.

Novou školu stavěli věžňové?

Ano, tu stavěli věžňové, taky jsme tam potom našli takové špeky. Tam byly různé sabotáže, na které se přišlo až teď, když jsem začal dělat starostu. Ach jo!

Třeba odsávání z kuchyně. Tam byl na to vestavěný komín. Komín tenkrát zazdili a tak to od šedesátých let nikdy nefungovalo. Chodily kontroly a hygienička chtěla, abychom tam dali pořádnou digestoř. Aby se ušetřilo, nechal jsem to udělat tady od pana Štěpánka, on už je chudák nebožtík. Udělal digestoř, ale

nefungovala, protože komín neměl díru! Zazděný byl třicet let a nikdo na to nepřišel. Ale největší problém bylo, že kuchyně a jídelna byly pořád mokré. Ale proč?! Zaprvé tam byly zasypané studně, protože tam bývalo zahradnictví. Nikdo nepřemýšlel a studny se zahrnuly. Kanalizace špatně odtékala, kanály se vždy naplnily, zapáchaly a musely se čistit skoro každý měsíc. Pak jsme zjistili, že v kanálu až v zahradě byl špalek! Přibitý do stěny. To byly takové špeky. To dělali věžňové úmyslně. Možná politický, nebo jen grázlové.

Tím vším se tak narušily izolace, že se každý rok musely opravovat oloupané omítky. Získaly jsme peníze z „medvěda“ na odizolování školy – to každý poslanec měl peníze, které mohl někam dát. Zaplaťpánbu se to udělalo. Byla to dobrá firma a dodneška to drží, už pět, šest let.

Ještě bych se ráda vrátila k Vašemu dětství. Bylo pro vás idilické? Byla to přeci jenom blbá doba...

Tady jsem chodil do páté třídy, pak do Bezdruzic. Vzpomínám v dobrém. Ve škole jsem byl spojený a býval jsem i nejlepší žák. Byl jsem úplně zblblý. Tenkrát, když se rušil starý národní výbor, našel jsem tam svojí slohovou práci, když se psalo čím bychom chtěli být. Já jsem chěl být učitelem! Pak jsem přišel do Bezdruzic, to už byla jiná parta, kamarádčoft dělá hodně, tam už jsem učitelem být nechtěl. Měl jsem i horší stupeň z chování, člověk se předváděl. Rodiče měli hodně práce, tak nás moc nehlídali. Doma jsme se neučili, úkoly jsme si napsali rovnou ve škole, abychom mohli lumpačit do večera. Nebo jsme je psali tady na kašně. Ale nikdy jsem neměl horší známku jak trojku.

Když jsem skončil Bezdruzice a protože jsem se neučil špatně, šel jsem do Zemědělské technické školy s maturitou ve Stříbře. Jenomže tam jsem byl měsíc a měl jsem malér s vychovatelem. Takže jsem odešel a šel jsem do učení. Učňák v Nečtinech. Tam jsem bydlel na internátě na zámku a zrovna za nás shořel. Od trámu v komíně. Za noc shořelo úplně všechno.

Když jsem skončil učňák, šel jsem do Bezvřevského statku jezdit s traktorem a přes dvě zimy jsem si dálkově udělal Zemědělskou technickou školu v Křimicích.

Pak jsem tady v Úterý na statku měl dělat mechanizátora, ale měl jsem neshody se šéfama, no tak jsem jezdil s traktorem, až později s nákladním autem. Až do revoluce.

Jak jste se stal starostou?

Když přišla revoluce v osmdesátém devátém, tak se tady vytvořilo občanské fórum. Starý pan Strádal, Trachta, ten bývalý hostinský. Udělaly se volby a lidi k volbám nepřišli. Třicet lidí, skoro nikdo. Ti co byli navrženi, kandidáti, by byli zvoleni, jenomže se toho zalekli. Myslelo se, že bude Trachta dělat starostu, ale ten řekl, že to dělat nebude. Nakonec se to rozpadlo a nebylo zvolené zastupitelstvo. A připadli jsme pod Manětín. Tam byl starosta nějaký pan Domabyl a nebyl zrovna asi nejlepší. Fungovalo to nějaký měsíc a začali jsme si uvědomovat: Manětín je město, vysoké poplatky za psy, daň z nemovitostí, vše podle nich. Lidi se začali scházet a spekulovat, co bude, jestli to vydržíme do voleb. Já jsem potom jel tady s Jirkou Koutným (starším) do Manětína prodat ovce. Byl výkup dobytka, ale výkupčí nebyl doma. Tak nás pozval jeho táta, starej pán do baráku. Byli jsme na verandě, on nám tam udělal nějaký čaj a ptá se: „Odkud jste, chlapi?“ My říkáme: „Já jsem z Úterý, já z Olešovic, jsme švagři.“ On říká: „Člověče, co jste to tam za lidi, v tom Úterý, že si nedokážete udělat svoje zastupitelstvo? A pak připadnete pod Manětín! To jste si teda naběhli!“

Cestou domů jsme se bavili a Jirka říká: „Ten měl asi pravdu, dědek. My tady budem teď čtyři roky platit jako blbouni.“ Tak jsem šel za Petrem Strádalů a říkali jsme si, že s tím musíme něco udělat. On se poradil s tátou a udělali referendum. To inicioval, myslím, starý pan Strádal. Nebylo to oficiální, ale rozdali lístečky do každého baráku, jestli lidi souhlasí, abychom patřili pod Manětín, nebo jestli by chtěli svoje zastupitelstvo. A aby napsali, koho by v zastupitelstvu chtěli.

Udělala se veřejná schůze, sál byl plný, ani se všichni nevešli. A já jsem dostal nejvíc hlasů. Pak byl myslím pan Vlažný a Petr Strádal. Tlačili na nás, abychom do toho šli. My jsme nejdřív nechtěli. Říkali jsme si, vždyť je to jen almužna! Já si s autem vydělal dvakrát tolik, než jsem měl pak plat. Žena byla našťvaná. Ale nakonec nás ukecali, že do toho půjdu já se Strádalem. Ten měl podmínku, že nebude starosta, jen místostarosta. Také jsme si řekli, že pan Vrba bude dělat sekretářku. Protože celý život v tom dělal a rozuměl papírům. A on na to kývnul. Pak přišly mimořádné volby, my jsme byli zvoleni a pan Vrba couvnul, že to dělat nebude. To byla rána, protože jsme nevěděli co.

Já jsem přijel večer z práce, Strádal přišel, dělal na statku technika a večer jsme se tu scházeli a seděli do půlnoci. Paní účetní byla na mateřské, takže tam byla jiná, Pelánová. Ta to ještě taky moc neovládala, tak jsme seděli a koukali jako trubky. Přestal jsem jezdit s autem, šel jsem na pilu, protože jsem myslel, že budu mít víc času. Jenomže to bylo na směny, s Petrem nám to nevycházelo dohromady a korunu tomu dalo, když jsme se rozhodli, že vyčistíme hřbitov na Vidžíně. Ten byl zarostlý snad šedesát let. A najednou telefon, volal mě farář z Touškova a vyhrožoval, že mě nechá zavřít, co jsem si to dovolil sahat na hřbitov! No, někdo mu něco řekl. Pak jsme zjistili, že hřbitov je náš a on se do toho nemá co motat. Tak Petr říkal: „Takhle to nejde, tady musí jeden být nastálo.“ Udělalo se zastupitelstvo a já jsem šel na trvalý pracovní poměr. Prvně jsem měl 3 700Kč, pak pět let 4 200Kč. Na autě jsem si vydělal až 8 000. To bylo krušné!

Co vidíte jako největší úspěch, co se tady v obci dokázalo?

Myslím, že jsme toho udělali dost. Dobrá byla radnice, která se vlastně zachránila. Na ní už byl projekt ze staré doby, kdy tu mělo být zdravotní středisko, pošta, takové centrum. Ale měla se zbourat a stavět to nově. Hlavně Petr k tomu měl vztah. A v devadesátém třetím roce tady byla vyhlášena památková zóna. Takže se udělal nový projekt a co se mohlo

zachovat se zachovalo. Na výběrové řízení se přihlásilo asi osm firem a nejnižší nabídka byla 9 milionů, ale třeba taky 18. My jsme radnici udělali za 4,2 milionu. Přes památkáře se vybrala stavební firma Senco, bývalí památkáři, projekt udělali zadarmo za pochodu. No a pak přišli Klausovy balíčky a všechno se začalo navyšovat. Oni tu cenu ale nezvýšili a skoro na tom, dá se říci, vykrváceli. Ale radnici udělali. Když se kolaudovala, přijeli sem z ministerstva kultury a uznali, že je to dobře udělané. My jsme tou dobou dlužili ještě 2 miliony, a oni nám je dali. Takže nás to nestálo vůbec nic.

A další třeba kanalizace, cesty, vodovod, opravy a půdní vestavby v bytovkách. Když nám je předal statek, to byl danajský dar. Všechno v dekolátním stavu, lidi platili 50 Kč měsíčně v malém a 80 Kč ve velkém bytě. To už dál nešlo a lidi byli naštvaní, když se nájmy trochu zvedly. Ale snažili jsme se držet je při spodní hraně, když jsme věděli, kolik tady lidi berou. Jednu dobu jsme se snažili byty lidem prodat, aby se lidi o to starali sami, ale nebyla vůle celého zastupitelstva.

Co byste nazval neúspěchem?

Co mě štve..., že tu není práce. Po revoluci se snažily různé firmy, hlavně německé, tady něco vyrábět. Tenkrát jsme jim pronajali tělocvičnu. Dělal se tam volanty pro Mercedes, bylo tam zaměstnáno dvacet i více žen a všichni byli spokojení. To se nelíbilo panu doktoru Derkovi, dej mu Pánbu nebe. Říkal, že ve škole má být tělocvična. Pak sehnali někde lepší prostory a odešli. A to byla jediná práce, která tady byla. Snažili jsme se, aby ve statku, když přestal fungovat, byly třeba sklady, ale doba už byla jiná. Byl to majetek pozemkového fondu, s tím jsme už nemohli nic dělat, ani to nešlo koupit. Tím to usnulo a to mě docela mrzí, že tu není práce pro lidi.

Potom jsme se konejšili tím, když začalo podnikání ve Stříbře. Firma Siemens, lidi tam byli schopní jezdit, bylo to i slušně placené. Jenomže pak to přesunuli na Slovensko. Dříve hodně lidí dělalo ve Škodovce a v papírnách. Stočtrnáct lidí dělalo tady přímo na

statku. Statek skončil, dobytek prodali, lidi propustili. Pak tam ta pila a to byl taky podfuk. To zrekonstruoval statek s italskou firmou Costa. Přišla tam nejmodernější technologie za 50 milionů na zpracování odpadního dřeva. Bylo spočteno kubik dřeva za 500, maximálně do 700 Kč. Ale jak se začaly ceny zvyšovat, tak tohle dřevo nebylo, dávaly se tam kulatiny a začalo to být prodělečné. To říkali a neplatili lidem. Nakonec se zjistilo, že to byl tunel jako hrom. Neplatili leasing, dřevo vozili do Německa a tam ho prodávali cash. Tady byla nějaká paní Maková, to byl „bilej kůň“, kterou pak zavřeli. Byla v tom namočená firma Mikrochem, kteří obchodovali se zbraněmi. Když byl Dostál ministrem kultury, tak chtěl taky vidět Úterý a přijel sem s Baštou. Bašta pocházel z Krs nebo z Polínek a byl tenkrát ministr bez portfeje. Tak jsem sehnal materiály k té pile, dal jsem mu to a ten byl z toho celej divokej. Říkal, v takovéhle vesnici tunel za 50 milionů! Obcházeli jsme lidi, tam dělaly ženské a procházely jim tuny prken denně rukama a za 1 200Kč, ale kdyby jim je dali! On si všechny ty materiály vzal a řekl, že to rozjede, ale pak z něj udělali velvyslance v Rusku a všechno to usnulo. Ta pila se provozovala určitě dvanáct let. My jsme dlouho žili v domění, že ta pila je statková.

Měl jste nějakou možnost se proti tomu postavit a něco s tím udělat?

Ne, vůbec, to se s váma nikdo ne bavil.

Proč vlastně statek zkončil?

Protože se říkalo, jak je tady zemědělství špatné. Přišli tihle manažéři a přes dalšího rozprodali dobytek a nezbylo nic. V Jamném bylo 1 200 chovných jalovic, takové neměli ani v Anglii, byl to kontrolovaný chov. A tomu dali uřezat hlavy. Tam se odvážely i březí jalovice. Všichni to věděli, tenkrát pan Šipoš a Čásar, ti tam dělali a oba zemřeli na infarkt. Když prodávali ten dobytek a nakládali ho, tak Šipoš do rána zemřel, tak se vynervoval. A Pepík Čásar za hodinu potom co odtamtud přijel, padl doma v koupelně. Obyčejným lidem to jedno nebylo a byli z toho celí pryč.

Pokračování v příštím čísle

■ Doprava ve vsi

Dávno pryč jsou doby, kdy venkovani stačili k přepravě do práce vlastní nohy, koník nebo jízdní kolo. Současný způsob života vyžaduje od venkovana časté i dlouhé cestování za prací, do školy, případně úřady či lékařem. Doprava je žroutem času i peněz.

Masivní přeprava zboží a osob je historicky spojena s průmyslovou revolucí v 19. století. Tehdy se začala výroba spotřebního zboží soustřeďovat ponejvíce do továren ve městech, spolu s tím se také rozvíjel mezinárodní obchod a zvýšily se tak nároky na přepravu zboží i osob. Vznikají první železniční tratě, krajina je postupně protkávána hustou sítí kolejí. Zatímco o století devatenáctém se často mluví jako o století páry, ve dvacátém století se nejvíce rozšířil automobil, poháněný motorem spalujícím naftu. Na jednu stranu umožňuje automobil rychlou a flexibilní přepravu svým majitelům, na druhou stranu je spojena osobní automobilová doprava s řadou rizik. Autonehody patří k častým příčinám úmrtí. Výstavba silniční a dálniční sítě narušuje podobu historických měst i krajinných celků. Města často trpí každodenní dopravní zácpou, hlukem a spolodiny z výfukových plynů, které obsahují velké množství oxidu uhličitého a jsou spoluzodpovědné za vznik skleníkového efektu a klimatické změny.

Způsobů, jak omezit automobilovou dopravu a zároveň zaručit stejnou kvalitu dopravy co největšímu množství lidí, kteří se přepravovat potřebují, je několik. Nejlepším řešením je podpora kvalitní veřejné dopravy. Rychlé a pohodlné zároveň. V některých zemích Evropy dochází k modernizaci železnice. Státy, včetně toho českého se zavazují k tzv. dopravní obslužnosti, tedy k tomu, aby i lidé z menších obcí na venkově měli zaručeno dopravní spojení s místy, kam cestují za prací, do školy, či k lékaři. Takový závazek je spojen s dotacemi do veřejné dopravy. Podporuje se cyklistika – budováním jízdních pruhů, možností přepravy kol ve vlacích atp.

Na individuální rovině vznikají svépomocné postupy jakými je například sdílení auta, neboli spoluvlastnění automobilu více lidmi. Spoluvlastníci se mohou střídát v jeho užívání (a auto tak nezahálí), zároveň se společně skládají na náklady na jeho údržbu, garážování atp. Výhodou je, že auto je využíváno efektivněji a zabere také méně místa v ulicích i na silnicích.

Jiným příkladem svépomocného postupu je systém tzv. spolujízd, kdy se cestující dopředu domluví s řidičem na společné cestě. Domlouvat se takto mohou zcela neznámí lidé, nebo i sousedé dojíždějící každodenně stejným směrem za prací. Výhody jsou jasné – na pohonné hmoty se skládá více lidí, jedno auto vypustí méně nebezpečných uhlíkových plynů a konec-konců se spolujezdcem vám cesta také lépe uteče.

Ida Kaiserová

Průzkum dopravního chování obyvatel Úterý

Vážení spoluobčané, cestující, organizátor veřejné dopravy Plzeňského kraje, firma Poved, chystá v příštím roce změny v autobusových linkách zajíždějících do naší obce. Měly by se postupně zařadit do integrovaného dopravního systému Plzeňska a přispět tak k lepšímu fungování a využívání veřejné dopravy.

Úterský List ve spolupráci s Městským úřadem proto organizuje anketu k získání informací o tom, jaké jsou požadavky občanů Úterý na kvalitní veřejnou dopravu. Výsledky ankety se stanou podkladem pro vyjednávání s firmou Poved.

Pokud se chcete účastnit šetření a přispět tak k možnému zlepšení dopravního spojení naší obce, vyplňte, prosím, anketní lístek, který je přílohou únorového čísla Úterských Listů. Vyplněný lístek vhodte, prosím, do schránky na radnici. Šetření je anonymní, lístek není třeba podepisovat. Chcete-li anketu vyplňovat vícekrát – za více členů rodiny, vyzvedněte si, prosím, formulář na místech, kde je k dostání Úterský List.

redakce

■ Čtenáři nám píší

príspevky môžete posílat na email
utersky-list@centrum.cz

Hodiny na věži už nebijí...

Nejenom, že hodiny na věži nebijí, ale oni ani nejdou správně. Jak je vidět, tak to nikomu nevádí už více, než půl roku. A nebo ano? Mně je to velice líto, protože takové hodiny nemají široko daleko. Že ruší některé obyvatele? To snad ne. Dají se nastavit, aby tloukly jen celou hodinu, ale je to škoda. Dá se na to zvyknout, a patří to ke koloritu tohoto městečka. Snad si všichni uvědomujeme, jak je unikátní. Obyvatelé před válkou byli velice pyšní, že si takové hodiny mohli dovolit, a my je nedokážeme ani udržet ve správném režimu.

Brzy začnou jezdit turisté a ubytují se možná v Penzionu u Derků. Co si o nás budou myslet? Že jsme zapadákov? Vždyť je každý z města obdivuje!

Vzpomínám na své dětství, když jsem trávila prázdniny na Rabštejně nad Střelou. Tam mají stejné hodiny, dnes už bijí velice slabě. Když jsme je jako děti zaslechly v lese, nejenom, že jsme věděly kolik je hodin, ale mohly jsme se podle nich orientovat. Ty hodiny jsem milovala a ráda je slyším i dnes.

Chápu, že radnice má možná jiné priority, proč tedy nenajdeme nějakého dobrovolníka, který by se o ně staral? Pro některé by to byla čest se podílet na atmosféře svého městečka. V Praze dobrovolníci po léta každou neděli rozhoupávají zvony kostelů.

Vyzývám všechny, kdo by měl zájem o tuto službu, aby se přihlásil na obecním úřadě.

M. Derková

Budoucnost města Úterý a pohled do roku 2020

Na území města Úterý působí Místní akční skupina Náš region, která se v současné době připravuje na nové plánovací období 2014-2020. Podmínkou pro získání finančních prostředků je strategický plán,

zpracovaný za významné pomoci veřejnosti, který obsahuje priority, kterými se MAS chce v budoucím období zabývat a řešit tak nejpalčivější problémy svého území.

Pomozte MAS Náš region s přípravou nové strategie! Stačí jen, abyste vyplnili dotazník, který zkoumá potenciál i nedostatky obce, v níž žijete. Tento dotazník je anonymní a v elektronické podobě ho najdete na www.krajzivychvod.cz. V papírové podobě vám bude v následujících dnech distribuován do vašich poštovních schránek. Výstupy z dotazníků se stanou významnou součástí a důležitým podkladem pro zpracování Integrované strategie území MAS Náš region.

Vyplněný dotazník odevzdejte, prosím, do poštovní schránky místního městského úřadu nejdéle do 25. února, abychom měli dostatek času dotazníky vyhodnotit a připravit **výsledky pro veřejné setkání, které se bude konat ve středu 6. března v hospodě na sále**. Tématem tohoto společného setkání bude **budoucnost města Úterý a pohled do roku 2020**.

Místní akční je seskupení fyzických osob, obcí, podnikatelů i neziskových organizací, které působí v rámci jednoho historicky i geograficky uceleného regionu. Hlavním zájmem MAS je rozvoj a podpora života na venkově. Základním principem fungování MAS, kterých je na území Česka zhruba 150, je komunitní plánování a využívání vlastních lokálních zdrojů. MASy využívají různých dotačních programů od fondů jednotlivých krajů přes Program rozvoje venkova až po prostředky jednotlivých ministerstev. Cílem je potom, aby všechny prostředky, které se MAS podaří získat, putovaly do obcí a organizací a zajistil se tak lepší život a kvalitnější podmínky pro obyvatele venkova.

Kamila Prechalová

■ Pověst

Milí čtenáři.

V několika dalších číslech Úterského listu budou na pokračování vycházet pověsti, které posbíral badatel pan Ing. Richard Švandrlík z Mariánských Lázní pro pozoruhodný historicko-vlastivědný časopis Hamelika (www.hamelika.cz).

S jeho laskavým svolením se můžete přečíst následující pověsti s názvem:

Ruka mrtvého dítěte

V roce 1718 byla pochována na hřbitově v Úterý osmiletá dcerka měšřana Anische. Když přišli rodiče druhý den k hrobečku, vyčnívala z něho dětská ruka. Hrob i rakev byly otevřeny a ruka byla znovu dána do rakve. Ani to však nepomohlo. Znovu se objevila vyčnívající ruka. Proto se hledala příčina takové podivnosti.

Zjistilo se, že za života dítěte se dítě často ohnalo po trestajících rodičích, a tak byla dána rada rodičům, aby ruku vyšlehali metličkou. Když toto udělali, ručka se už neobjevila. Po letech, když se otvíral hrob, byla nalezena v rakvi ruka mimořádně dobře zachovaná. Tento zázračný jev se nesl od úst k ústům a proto byla ruka vyndána z hrobu a dlouhou dobu po tom vystavována v márnici.

„Nemrtvá“, kresba CK

■ Anketa

Tentokrát jsme se zeptali obyvatel bytovek Martina Vitů a Standy Matějky.

1. Co se vám na Úterý líbí a co tady máte rádi?

Martin: Hospodu, přírodu. Rád se dívám na mladé holky, které tady vyrostly.

Standa: Přírodu a určité lidi.

2. Máte nějaký pozitivní zážitek z poslední doby, co se povedlo?

Martin: Masopust, v podstatě jakákoliv akce, která se tady děje, je dobrá.

Standa: Traktoriáda a jinak souhlasím s Martinem. Uspořádat úspěšnou akci stojí dost úsilí. Není to tak lehké.

3. Co byste rádi změnili na svém bydlišti?

Martin: Hřiště u školy, stálo spoustu peněz a není využíváno. Mohlo by být hřiště

i na bytovkách, kde je hodně dětí. A vadí mi, když jdu nakoupit do místního „Globusu“, a ve vestibulu to smrdí. Je to nepříjemné! Také se nepovedla kotelna, která místní bytovky vytápí. Pro spoustu lidí je to drahé vytápění (hlavně pro důchodce) a vadí mi, že doopravdy není vždy teplo takové, jaké chci. No, a zlepšil bych tlak vody v bytovkách. Když je tak drahá, ať mám možnost vysprchovat se!

Standa: Byl bych rád, kdyby se dala využívat školní tělocvična pro sportovní aktivity veřejnosti.

4. Představte si, že by v Úterý zase mohly vzniknout pivovary, mlýny, pila, koželužna atp. Jakou výrobu byste zavedl a proč?

Martin: Pivovar a chtěl bych v něm dělat sládku.

Standa: Cokoliv, co by místním lidem dalo práci, aby nemuseli dojíždět.

■ Land Art v Branišově

Dne 27. listopadu jsme se zúčastnili v kostele sv. Blažeje v Branišově zahájení výstavy, které je součástí projektu Zaniklé a ohrožené kostely. Bylo nám představeno dílo studenta UUD v Plzni Ondřeje Soukupa s názvem Křížová cesta, které je instalováno v kostele a jeho bezprostředním okolí. Kostel a okolní krajina s rybníkem jako by si o Land art instalaci přímo říkali. Osobně si myslím, že instalace mohla lépe využít potenciál

okolní krajiny.

Každopádně je kostel sv. Blažeje s instalací Křížové cesty zajímavým typem na výlet.

Stáňa

Více o projektu Zaniklé a ohrožené kostely a regionální programové linii Land art zde: <http://www.plzen2015.net/informace-z-regionu/regionalni-programova-linie-land-art-a-projekt-ohrozene-kostely/>

Kulturní tipy

Kulturní dům Bezručice:

SKAVARE BIRTHDAY 7

Tradičně vystoupí Stodská Ska/Reggae kapela V3SKA, dále skvělí Heebie Jeebies, Kladenská kapela Kapišto, Ocho Ríos a Pražský písničkář Dominik Kotyza. 23. 2. 2013

Městské divadlo Mariánské Lázně:

MYŠIČKO MYŠ, POJĎ KE MNĚ BLÍŽ (pro děti), 17. 2. 2013, 15:00

P. QUILTER: OPONA NAHORU!

Divadlo Palace Praha, režie: David Prachař
10. 3. 2013, 19:30

DRAHÉ TETY A JÁ

Eva Jelínková, Zdeněk Podskalský,
Gustav Skála, 25. 3. 2013, 19:30

Kino Slavia, Mariánské Lázně:

GIUSEPPE VERDI – NABUCCO

Přímý přenos v HD kvalitě z opery La Scala, Milano. Dirigent: N. Luisottim, Učinkující: L. Nucci, L. Monastyrskaja, 13. 3. 2013, 20:00

O MYŠCE A MEDVĚDOVI

animovaný rodinný, Francie
23.- 24. února 15:00

Hotel Continental, Mariánské Lázně:

TRADIČNÍ LETECKÝ PLES

K tanci a poslechu bude hrát dechová hudba Chodovarka a Fox band.
9. 3. 2013, 20:00 hodin.

Klub Panteon, Konstantinovy lázně:

POUTNÍCI – koncert legendární bluegrassové skupiny slavící letos 43. narozeniny, 8. 3. 2013, 20:00

■ Bylinkářka radí

Milí čtenáři, tentokrát bychom mohli spojit příjemné s užitečným. Co vy na to?

Víno na srdce

Víno na srdce má skvělé účinky na srdeční slabost i na různé srdeční choroby, např způsobuje zlepšení anginy pectoris. Užívá se jedna až tři polévkové lžice denně při píchání na srdci, nebo při bolestech srdce.

Ingredience:

1 litr přírodního vína, je jedno zda bílé nebo červené, ale musí být přírodní, bez přídavku cukru.

10 čerstvých petrželových snítek (obvyčnou ne kadeřavou), 1-2 polévkové lžice vinného octa, 300g včelího medu.

Postup:

- lahve, do nichž budeme víno dávat vymyjeme a vypláchneme trochou silného lihu (vodky)
- do hrnce nalijeme víno, přidáme petrželovou nať, jednu nebo dvě lžice vinného octa a vaříme na mírném ohni deset minut. Odstavíme a přidáme med.

– ještě horké plníme do lahví. Dobře uzavřeme. Případná usazenina v lahvích neškodí, může se pít.

bylinkářka

Jan Steen, umělcova rodina (výřez), 1665

Informace / inzerce

Drůbež Červený Hrádek, firma Dráb, opět prodává slepičky snáškových plemen Lohman hnědý, Tetra hnědá a Dominant žíhaný, kropeňatý, černý, žlutý, modrý a bílý.

Stáří: 16 – 18. týdnů, cena 149 – 178 Kč / ks

Prodej: čtvrtek 14. března 2013, 13:45

v Úterý u autobusové zastávky pod radnicí

info: 728605840, 728165166, 415740719

nová služba – **výkup králíčích kožek**

22 – 35 Kč/ks

SDH Úterý pořádá 31.3. od 20:00

VELIKONOČNÍ ZÁBAVU

hraje Víla Análka (sál hospody, Úterý)

VEPŘOVÉ HODY

na Vidžíně, pivnice U Roberta

v sobotu 23.2., začátek v 11:00 hod.

Pejsar Petr **truhlářství – podlahářství**

tel. +420737439859

pejsar.petr@seznam.cz

Úterský list – dvouměsíčník městečka Úterý. Redakční rada: Ida Kaiserová (šéfredaktor), Stáňa Tučková, Cyril Kozák, Kateřina Vlažná, Kamila Kozáková. Příspěvky posílejte na email utersky-list@centrum.cz nebo do poštovní schránky městského úřadu Úterý 1, 330 40. Vydává Městský úřad Úterý. Inzerce je zdarma, rozsah a termín uveřejnění inzerátu určuje redakční rada. Zasláné příspěvky r. rada dle svého uvážení upravuje, či krátí. Úterský list získáte zdarma v prodejně potravin Úterý, v hostinci „U kašny“, v hostinci na Vidžíně a v kanceláři městského úřadu. Archiv: <http://utersky-list.ic.cz>